

ATT FLÄTA EN NÄVERKORG

Slutrapport för projektet KKN

Författare: Theresia Holmstedt Jensen
Koordinator KKN
Region Dalarna

Sammanfattning

Slutrapport av KKN Kulturella och kreativa näringar – ett projekt för att stärka kulturella och kreativa näringar i Gävleborg, Dalarna och Värmland. Projektperiod 090801- 110731. Finansierare: Region Dalarna (projektägare) Landstinget Dalarna, Region Värmland, Region Gävleborg, Landstinget Gävleborg, EU:s strukturfond. Denna rapport fokuserar på projektets urval av aktiviteter och resultat. Dalarnas forskningsråds uppföljning av projektet¹ ger en djup orientering av regionala och projektgemensamma insatser och hur projektet nått upp till projektbeskrivningens mål. Intresset för att främja kulturella och kreativa näringar är stort och sker både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt, vilket varit ett stöd och draghjälp i KKN:s arbete. KKN har utvecklat internationella kontakter. Syfte och mål för KKN har varit att arbeta för att underlätta för företagande inom kulturella och kreativa näringar genom att främst identifiera strukturella hinder för sektorns entreprenörskap och att hitta metoder för att motverka dessa hinder.

Definierade insatsområden:

1. Tillgång till kapital och företagsrådgivning.
2. Ökad kunskap om kulturella och kreativa näringar för dem som arbetar med tillväxtfrågor och kultur.
3. Anpassning och skapande av modeller för tillväxt så att dessa kan tillämpas på kulturella och kreativa näringar; t.ex. kluster, innovation och skapande av nya modeller för tillväxt inom kulturella och kreativa näringar.
4. Ökat samarbete mellan kulturella och kreativa näringar, offentlig sektor och övrigt näringsliv.
5. Ökad kunskap om entreprenörskap hos kulturverksamma.
6. Nätverk för kulturentreprenörer.
7. Utbildningar inom områden som kan främja entreprenörskap inom kulturella och kreativa näringar.

KKN resultat i siffror:

- Ca 1500 personer har deltagit i konferenser där KKN varit arrangör eller medarrangör.
- Ca 500 företagare inom kulturella och kreativa näringar har deltagit i arrangemang genomförda av KKN.
- KKN har bidragit till minst tio långsiktiga arbeten mellan kultur/näringsliv/offentlig sektor.
- KKN har i samverkan med universitet/ högskola genomfört sex studier/samarbeten.
- En fristående högskolekurs startar hösten 2011 där KKN varit en initiativtagare.
- KKN har bidragit till bildandet av två affärsdrivande nätverk.
- KKN har bidragit till att tre nya länsövergripande projekt inom kreativa näringar kommit igång.
- Sju företag har startats där KKN varit en del i processen.
- Tio större skrifter har publicerats som PDF/trycksak.
- Ett femtontal artiklar utifrån projekt KKN har publicerats i media, även två radio och ett TV-inslag i regional radio/TV.

”KKN som projekt är att likna tillverkningen av en nätverkorg; ett komplext arbete, där olika delar stöder varandra i en sinnrik konstruktion”.

¹ www.regiondalarna.se/Verksamhet/Vara-projekt/Kreativa-naringar

Summary

Final report for KKN (Cultural and creative business) – a project to strengthen businesses within the cultural and creative field in the Swedish counties of Värmland, Dalarna and Gävleborg. Project time: 01 Aug 2009- 31 Jul 2011. Financing: The regional development councils in Dalarna, Värmland and Gävleborg, the county councils in Dalarna and Gävleborg, and EU: s regional fund. This report is focusing on identified areas for project -activities and achieved results. An objective evaluation of the project is made by Dalarnas forskningsråd² which gives a thorough orientation of regional and common activities and how the project fulfills purpose and aims in the project-plan. The interest in strengthening the cultural and creative industry is a big issue in Sweden, as well as in EU and the rest of the world, which has been a great support in our work with KKN. KKN has made a lot of international contacts within the project- time. The aim and purpose of KKN has been to work for facilitating entrepreneurship within cultural and creative business by identifying obstacles on a structural level which complicate the business, and finding methods to eliminate these obstacles.

Identified areas for project-activities:

1. Access to financing and to business consulting.
2. Increased knowledge about the cultural and creative business towards people working with regional development and growth, and also towards people working within the cultural/creative field.
3. Adapting models for growth to better suit cultural and creative business, for example; clusters, innovations, and also to create new models for growth of cultural and creative business.
4. Increased cooperation between cultural and creative business, public sector and business-life.
5. Increased knowledge about entrepreneurship in the cultural/creative sector.
6. Networks for entrepreneurs in the cultural/creative sector.
7. Educations in fields that enhances entrepreneurship within the cultural and creative sector.

KKN results in figures:

- About 500 entrepreneurs within cultural and creative business have participated in activities that were organized by KKN.
- KKN has contributed to ten long-term cooperations between culture/ business-life/ public sector.
- In cooperation with universities KKN has implemented six studies concerning cultural- and creative business.
- KKN has strongly contributed in foundation of two business-networks within the cultural and creative field.
- KKN has strongly contributed in the start of three new regional projects within the cultural and creative field.
- Seven businesses have started where KKN has been a part in the process.
- KKN has published ten writings as PDF- file or printed matter.
- About 15 articles were published in newspapers and/or web, two transmissions on local radio and one on regional TV.

“KKN as a project is to emulate the manufacture of a birch bark basket, a complex work, where different parts support each other in an ingenious design”.

² www.regiondalarna.se/Verksamhet/Vara-projekt/Kreativa-naringar

Innehållsförteckning

Inledning	6
Att fläta en näverkorg	7
Arbetsmetod	8
Definierade insatsområden	10
<i>Tillgång till kapital och företagsrådgivning.....</i>	<i>11</i>
<i>Ökad kunskap om kulturella och kreativa näringar för dem som arbetar med tillväxtfrågor och kultur....</i>	<i>12</i>
<i>Anpassning och skapande av nya modeller för tillväxt inom kulturella och kreativa näringar.....</i>	<i>13</i>
<i>Ökat samarbete mellan kulturella och kreativa näringar, offentlig sektor och övrigt näringsliv.....</i>	<i>15</i>
<i>Ökad kunskap om entreprenörskap hos kulturverksamma.....</i>	<i>16</i>
<i>Nätverk för kulturentreprenörer.....</i>	<i>17</i>
<i>Utbildningar inom områden som kan främja entreprenörskap inom kulturella och kreativa näringar.....</i>	<i>18</i>
Publikationer.....	19
Övriga insatser.....	21
<i>Genus och mångfald.....</i>	<i>21</i>
<i>Internationella kontakter.....</i>	<i>21</i>

Faktaruta KKN:

KKN (Kulturella och Kreativa Näringar) är ett tvåårigt samarbete mellan regionförbunden i Dalarna, Gävleborg och Värmland, samt landstingen i Dalarna och Gävleborg, med region Dalarna som projektägare. Projektet finansieras av regionförbunden och landstingen, samt EU:s regionala fond.

Med både samhälle och kreatörer som målgrupp ska KKN arbeta för att öka kunskapen om kulturella och kreativa näringars betydelse för samhälle och näringsliv, samt arbeta fram metoder och vara ett stöd i processer, som ökar tillväxten i sektorn.

Period: 090801-110731

Citat ur:

**Uppföljning av KKN
Ett projekt i syfte att stärka
kulturella och kreativa näringar**

”Ett avslutande omdöme om projektet, utifrån den information och kunskap som utvärderaren haft tillgång till, är att det framstår som ett angeläget projekt som i sitt genomförande hittat arbetsmetoder och strategier som, speglat i aktuella forskningsrön inom området, framstår som föredömliga vad gäller kunskapsbildning och långsiktighet.”

Citat ur:

Tänka-Göra-Reflektera

”Hur ser en modern projektledarroll ut? Hur skapar man förutsättningar för samhandling, förnyelse och ”ett göra” bortom ideologisk retorik, detaljerade redovisningskrav och byråkratiska strukturer? Tänka-Göra-Reflektera blev vår metod. En redaktör, en byråkrat, en designer, en musiker, en regissör. Här är våra reflektioner.”

Inledning

Slutrapport av KKN Kulturella och kreativa näringar – ett projekt för att stärka kulturella och kreativa näringar i Gävleborg, Dalarna och Värmland. Projektperiod 090801-110731. Finansierare: Region Dalarna (projektägare) Landstinget Dalarna, Region Värmland, Region Gävleborg, Landstinget Gävleborg, EU:s strukturfond.

Dalarnas forskningsråds uppföljning av projektet¹ ger en djup orientering av regionala och projektgemensamma insatser och hur projektet nått upp till projektbeskrivningens mål.

I skriften ”Tänka-Göra- Reflektera” speglas projektpersonalens upplevelse och arbete av projektet ur ett inifrån perspektiv. I föreliggande sammanfattning fokuseras på arbetsgång, syfte och mål med olika insatser och vad de resulterat i.

Nya förutsättningar för kulturella och kreativa näringar

Efter två års arbete märker vi att förutsättningar för kulturella och kreativa näringar i våra tre regioner har förbättrats. Både inom näringslivs- och kulturpolitik lyfts kulturella och kreativa näringar fram och anses som en positiv kraft såväl för samhället som för den kulturellt/kreativt verksamma.

Denna nya acceptans för näringarna sker inte enbart i de tre län som ingår i KKN, utan är en tendens både nationellt och internationellt. I Sverige slumpade det sig så att KKN:s projektstart i september 2009 sammanföll med att regeringen beviljade 73 miljoner under fyra år för att främja kulturella och kreativa näringar.

Detta regeringsinitiativ brukar också kallas KKN, men vi var först ut att ge vårt projekt den beteckningen. I dagsläget arbetar alla Sveriges regioner på något sätt med kreativa näringar inom ramen för det nationella handlingsprogrammet.

Även kulturpolitiskt sker en inriktning till ökat entreprenörskap inom näringarna och de kulturplaner som nu arbetas fram regionalt, ska innehålla en skrivning om hur man tänker arbeta med dessa näringar.

Dalarnas, Värmlands och Gävleborgs gemensamma satsning på kulturella och kreativa näringar, fick stark draghjälp av regeringens tillsatta 73 miljoner kr och kulturrådets betoning av kulturella och kreativa näringar i de regionala kulturplanerna för att öka intresset och förändra attityder kring näringarna.

FUNK-O:

Forskning
Utbildning
Näringsliv
Kultur

(Offentlig sektor)

FUNK

Är ett vedertaget begrepp inom kulturekonomi.

Det har visat sig att samverkan mellan FUNK modellens fyra områden ofta bidrar till långsiktig överlevnad för kulturella och kreativa näringar.

KKN har arbetat med FUNK i olika insatser.

KKN har lagt till ett femte område: Offentlig sektor, eftersom man inte kan bortse ifrån vikten av offentlig sektors del i tillväxt- och kulturpolitik.

Att fläta en näverkorg

En del projekt är enkla till sin struktur, med ett tydligt mål och en metod som arbetar fram mot målet. Andra är mer komplexa. Ett projekt som KKN är att räkna till de komplexa projekten som samarbetar över tre regioner, med hänsyn till regionala skillnader och behov, med tre olika insatsområden; omvärld, process-stöd och metodutveckling, med syftet att förändra strukturer så att företagande inom kulturella och kreativa näringar ges samma förutsättningar som annat företagande. ”Luddigt” skulle några säga. Utifrån kan det se ut som projektet arbetat med vitt skilda saker; från kontakter med högskola och universitet, till seminarier med företagsfrämjare, metodutveckling inom kreativa kluster och hur man skapar värden tillsammans, inventering av nätverk och kreatörers behov, statistikbearbetning, kunskapsförhöjande insatser för kreatörer, projektpersonalens egen omvärldsbevakning.

Projektet har inte varit linjärt, det har inte gått från A till B. Ingen ensam rak väg, inte heller parallella spår. KKN som projekt är att likna vid tillverkning av en handflätad näverkorg. Varje insats och varje region får ses som näverspån, som på ett sinnrikt och komplext sätt flätas med andra spånor, där alla bitar stödjer varandra, för att bygga en bärande konstruktion. När man i en summerande skrift ser vad projekt gjort och vad som uppnåtts, förvånas man över att så mycket skett under de knappa två år som projektet varit i operativt läge. Projektet har haft hög aktivitetstakt; uppskattningsvis ger länens täta samarbete större genomslag än om varje län för sig bedrivit arbete för att främja KKN näringarna.

Projektpersonalens sammantagna kompetens, erfarenhetsutbyten och kontaktytor är en stark framgångsfaktor.

Ibland har vi tagit bort en spåna som inte blev som vi tänkt. Det har vi tillåtit oss. Till en början var korgflätningen inte så tydlig, särskilt utifrån sett. Någon tyckte att vi flätade för långsamt. Men vi ansåg att grunden var viktig; projektpersonalen skapade en bild av projektet och lade en kunskapsgrund. Tidigt kom vi överens om att inte bygga varumärket KKN utan att verka och samverka med andra för långsiktig, hållbar utveckling. Detta gjorde att vi i vissa fall upplevdes som osynliga.

Det finns ett uttryck ”Tomma tunnor skramlar mest”.

Vi var inte intresserade av att höras, utan av det som skulle göras.

Hur skulle det göras och tillsammans med vem? Hur kunde vi på bästa sätt arbeta för att kulturella och kreativa näringar ska ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter som andra näringar?

KKN resultat i siffror:

Ca 1500 personer har deltagit i konferenser där KKN varit arrangör eller medarrangör.

Ca 500 företagare inom kulturella och kreativa näringar har deltagit i arrangemang genomförda av KKN.

KKN har bidragit till minst tio långsiktiga arbeten mellan kultur/näringsliv/offentlig sektor.

KKN har i samverkan med universitet/ högskola genomfört sex studier/samarbeten.

En fristående högskolekurs startar hösten 2011 där KKN varit delaktig.

KKN har bidragit till bildandet av två affärsdrivande nätverk.

KKN har bidragit till att tre nya länsövergripande projekt inom kreativa näringar kommit igång.

Sju företag har startats där KKN varit en del i processen.

Tio större skrifter har publicerats som PDF/trycksak.

Ett femtontal artiklar utifrån projekt KKN har publicerats i media, även två radio och ett TV-inslag i regional radio/TV.

Arbetsmetod

I KKN har vi undersökt nuläget och utvecklat modeller och metoder, för att främja kulturella och kreativa näringar. I arbetet med att utveckla modeller har vi samarbetat med dem som redan har en grund på området. Utifrån grunden och i samarbete har vi kunnat utvecklat och testa metoder i en pilot.

Projektet har i en del fall mötts av kritik för att vi arbetat tillsammans med dem som redan kommit en bit på väg; man har menat att många mindre verksamheter skulle haft mer nytta av vår insats. Men det vi gjort har inte i första hand varit insatser för att främja en enskild verksamhet, utan att hitta modeller som på sikt, i en bredare ansats, även är till nytta för de mindre verksamheterna. Insatser i ett brett perspektiv till enskilda företagare var aldrig tänkta att ske inom ramen för KKN.

På många håll görs insatser för att utveckla företagande inom kulturella och kreativa näringar. Ofta fokuseras ensidigt på kreatören; om denne får ökad kunskap i företagande och entreprenörskap så kommer företaget att bli långsiktigt hållbart, menar man. Detta kan i viss mån stämma, men det behövs insatser som inte bara sker på individ- utan också på strukturnivå. Hur når en kulturföretagare de offentliga medel som finns för produktutveckling och innovation, när produktutvecklingen kan bestå i en ny låt som kanske blir en hit, en oskriven bok, en aldrig spelad pjäs? Former som inte anses som produktutveckling i traditionell mening, av de som bedömer ansökningar, men som de facto är vissa kulturföretags sätt att förnya sig.

På sida 10- 18 visas vilka luckor i befintliga system som projektet uppmärksammat för att lyckas som företagare inom kulturella och kreativa näringar, vilka insatser som gjorts och vilka resultat vi nått.

Näverkorgen börjar ta form, den blir slitstark och hållbar, den bär för framtida kreativa näringar.

Tidigt i projektet valde vi att sammanfatta projektplanen i fem i:n:

nventera
nformera
nspirera
nvolvera
nnovera

Vad ingår i kulturella och kreativa näringar?

Kärt barn har många namn... detsamma gäller kanske för det som inte tidigare definierats som en enhetlig grupp. KKN som projekt var starkt inspirerat av projektet KRUT som bedrevs i Östra Mellansverige 2008-2010 och vi följde deras indelning för vad som inkluderas i dessa näringar, när vi tog fram statistikunderlag. KRUT å sin sida arbetade med Creative industries i Storbritanniens indelning. Genom att vi använde samma grund, blev det statistiska materialet jämförbart mellan olika regioner. Den kreativa industrin i hela Sverige och EU arbetar dock inte efter samma indelning. Tillväxtanalys har senare tagit fram en definition som kallas Kulturnäring och arbetet för att hitta en enhetlig definition pågår inom EU. Indelningen nedan är den vi följt, men vårt arbete utesluter inte dem som anser sig vara kreatörer och vill ta del av vårt arbete.

Turism/Rekreation/Sport	Media/Digital	Konst/Design	Kulturarv/Information
Sport Djur/Natur/Frilluftsliv Turism Andlighet/Själsliv	Tidningar/Tidskrifter Mjukvara/Spel/Datorservice Tv/Radio Reklam Film/Video Foto	Musik Mode/Design Konst/Konsthantverk Litteratur Artister/Dans/Teater m.m Arkitektur	Museum Bibliotek/Information Historiska platser/Hus Arkiv

Kultur- och näringsdepartementen har gemensamt utformat en handlingsplan för Kulturella och Kreativa näringar. Syftet med handlingsplanen är att skapa goda förutsättningar för entreprenörer samt potentiella och befintliga företagare inom kulturella och kreativa näringar att utveckla sina affärsidéer och företagande. Under åren 2009-2012 satsas 73 miljoner kronor på nio insatsområden, se ruta t.h.

Insatsområden:

1. Rådgivning till företag
2. Kompetensutveckling
3. Inkubatorer för kulturella och kreativa näringar
4. Mellanhänder/Nätverk /Modeller för samverkan
5. Entreprenörskap i kulturella och kreativa utbildningar
6. Innovation och design
7. Ledarskap och arbetsorganisation
8. Studie om finansieringsbehov
9. Kompetensutveckling

Definierade Insatsområden

I förändringsarbete måste man först se till nuläget. Vi har undersökt var det finns luckor i systemet. Många stödsystem är byggda för ett Sverige där tillverkningsindustrin stod i fokus; tjänstesektorn och kulturella och kreativa näringar passar inte in i de ramarna.

Nedan följer de insatsområden vi identifierat som viktiga att fokusera på för att utveckla kulturella och kreativa näringar.

- 1) Tillgång till kapital och företagsrådgivning.
- 2) Ökad kunskap om kulturella och kreativa näringar för dem som arbetar med tillväxtfrågor och kultur.
- 3) Anpassning och skapande av nya modeller för tillväxt inom kulturella och kreativa näringar.
- 4) Ökat samarbete mellan kulturella och kreativa näringar, offentlig sektor och övrigt näringsliv.
- 5) Ökad kunskap om entreprenörskap hos kulturverksamma.
- 6) Nätverk för kulturentreprenörer.
- 7) Utbildningar inom områden som kan främja entreprenörskap inom kulturella och kreativa näringar.

För den som vill fördjupa sig i projektet berättar vi på följande sidor ingående om vad som skett inom respektive av de ovan nämnda områdena, vad som genomförts och vad projektet uppnått. Listan är diger; KKN har genomfört mycket och i många fall uppnått goda resultat.

Insatserna går ofta in under flera rubriker; de tas i första hand upp där de har sitt ursprung; bieffekter av de flesta aktiviteter och processer är; nätverk, ökat samarbete mellan näringsliv, kultur och offentlig sektor, samt ökad kunskap om kulturella och kreativa näringar.

Tillgång till kapital och företagsrådgivning

Finansiering och riskkapital till kreativa näringar

För att öka projektledningens kunskap kring finansiering och riskkapital genomgick vi en specialdesignad work-shop av RTS/ Razormind.

Money, money, money, i Dalarna

En eftermiddag med information om finansiering- och rådgivningsmöjligheter för företag och projekt inom kulturella och kreativa näringar. Förutom information från scen, deltog företagsfrämjare, som Almi, Coompanion, Inkubatorn Teknikdalen, Tillväxtverket, Region Dalarna m fl. i minimässa, där den som ville kunde få direkta råd eller boka tid för rådgivning. Ca 105 personer deltog.

***Resultat:** En skrift "Money, money, money- en guide till: Finansierings- och rådgivningsstöd till företag och projekt, med fokus på kreativa näringar i Dalarna" har sammanställts med bearbetad information från seminariet. Guiden finns i tryckt format och PDF. Företagsrådgivare/finansiärer har i en uppföljande enkät efter två månader uppgivit att de fått markant fler samtal från kreatörer. Särskilt Länsstyrelsen Dalarna har fått flera ansökningar kring finansiering som en direkt följd av "Money, money, money". Många av de stöd Länsstyrelsen kan ge är dock inte anpassade för dessa näringar, vilket i sig är en ögonöppnare och startar tankar om hur man skulle kunna arbeta för att förändra kriterierna eller bredda nuvarande kriteriers innebåll att även inkludera kulturella och kreativa näringar.*

Framtidens Företagande

ALMI företagspartner är en viktig aktör både gällande företagsrådgivning och gällande kapital för företagandet i Sverige. KKN gjorde tillsammans med ALMI en gemensam treläns-satsning "Framtidens företagande" och engagerade Tobias Nielsen, kulturekonom och Emma Stenström, biträdande rektor på Handelshögskolan för seminarier i Karlstad, Gävle och Falun. De båda tog också fram skriften "Gungor och karuseller" till seminarierna, för att ytterligare belysa logiken inom kultur/kreativt företagande. Över 120 personer från Almi, andra företagsfrämjande organisationer (NFC, Coompanion m fl.) samt banker deltog på de tre seminarierna. Utvärdering efteråt gav mycket positiva omdömen; deltagarna hade fått ökad kunskap om kulturella och kreativa näringar och de flesta ansåg att man skulle ha direkt nytta av det i arbetet.

***Resultat:** Gävleborg har vi fortsatt utveckla konceptet Framtidens företagande och i maj 2011 hölls den andra där Linda Nordfors talade under rubriken "Hur kan konst och kultur bygga varumärken". Även denna föreläsning kompletteras och fördjupas med en rapport "Konst som vinstmotor. En rapport från insidan av de kulturella och kreativa näringarna". I Värmland har ALMI starkt börjat inkludera gruppen kreatörer som kunder och man har vid flera tillfällen bidragit med tidningsartiklar för att synliggöra näringarna. ALMI Dalarna har fått ökade kontaktytor med kreatörer.*

Affärsdesign KKN

KKN har bidragit till att ALMI Gävleborg skapat projektet affärsdesign KKN, där en rådgivare arbetar på heltid för att stödja och stärka företag inom KKN. Affärsrådgivaren gör också kommunbesök för att träffa kulturchef och näringslivschef. Affärsdesign KKN jobbar med en modell som innebär att man genomför intervjuer med enskilda företagare, inhämtar kunskap om deras behov och sen formar insatser och åtgärder direkt utifrån vad företagen efterfrågar.

Ökad kunskap om kulturella och kreativa näringar för dem som arbetar med tillväxtfrågor och kultur

För att få en bra grund för att sprida kunskap har projektledningen haft idog omvärldsbevakning och kunskapsinhämtning via nationella och internationella nyhetsbrev, litteratur och konferenser.

Statistikrapporter:

"En översikt i siffror av kulturella och kreativa näringar i Dalarnas, Gävleborgs, och Värmlands län"

En trycksak togs fram som samlade statistik om kulturella och kreativa näringar i Dalarna, Gävleborg och Värmland, vilken fungerat både som kunskaps- och diskussions bas i samtal kring kulturella och kreativa näringar. Gävleborg har också genomfört och sammanställt en fördjupad statistikrapport.

"De kulturella och kreativa näringarna i Gävleborg - en potential för tillväxt och attraktionskraft".

Utifrån de kommundialoger som genomfördes i början av projektet tog KKN Gävleborg fram en rapport som baserades på befintlig statistik, synpunkter och önskemål från kommunerna samt intervjuer med ett antal kulturaktörer.

Övrigt:

Creative Snowball

En spännande modell för interaktiv omvärldsbevakning var vår egen "innovation" Creative Snowball - Möten med en panel av sex nationella experter på KKN-området till vilka projektgruppen kunde ställa frågor i fysiska möten där alla deltog, vilket också gav tillfällen till diskussioner experterna emellan. På så vis belystes frågorna djupare.

***Resultat:** Projektledare för KKN Värmland menar att han utifrån Creative Snowball har kunnat inleda samarbeten och fortsätta arbeta med experterna som konsulter i andra aktiviteter och projekt. Personerna i panelen fick kännedom om projektet och kunskap om det spreds nationellt.*

Kommundialoger

I Gävleborg och Dalarna genomfördes kommundialoger där både näringsliv- och kultursidan fanns representerade för att diskutera det statistiska underlaget och inhämta kommunernas behov och synpunkter. I Gävleborg utgjorde dialogerna bl. a underlag till rapporten "De kulturella och kreativa näringarna i Gävleborg (se ovan). KKN Gävleborg riktade också ett erbjudande till kommunerna om medfinansiering av en aktivitet för att stärka de kulturella och kreativa näringarna i respektive kommun.

***Resultat:** Sju av kommunerna i Gävleborg genomförde olika satsningar alltifrån nischade branschpassade seminarier till större arrangemang, med målgrupp från politiker och beslutsfattare, till kreatörer och övrigt näringsliv. Den bredd, det djup, den mångfald av aktiviteter som genomförts hade aldrig kunnat dirigeras fram.*

I Dalarna har fem kommuner gått in i aktivt arbete för att främja kulturella och kreativa näringar, bl. a genom att delta i projekt med nationella medel från Tillväxtverket.

De kulturella och kreativa näringarna i Gävleborg – ”en potential för tillväxt och attraktionskraft”.

Inventering av näringarna i Gävleborgs kommuner i dialog med kultur och näringslivsförvaltningar.

Konferenser som projektet anordnat för att öka kunskapen om kulturella och kreativa näringar:

KNUFF

KNUFF står för ”Kulturella Kreativa Näringar Utvecklar Framtidens Företagande” arr. KKN Värmland.

Small stories Big deals

Slutkonferens. Arr KKN Värmland. Maj 2011

Den nya kulturpolitiken och vad är egentligen kreativa näringar?

Arr Folkteatern i Gävleborg, Musik Gävleborg,
Länsteaterföreningen/Riksteatern Gävleborg, KKN Gävleborg.

”Melodifestivalen, VM i skidåkning, Peace & Love och Freluga trädgårdsscen” - En inspirationsdag om kreativ tillväxt, regional utveckling och attraktionskraft.

Ett samarrangemang som drog fullt hus med deltagande politiker och tjänstemän från samtliga kommuner. Arrangemanget var också en kick off för KKN Gävleborg. Arr Sandvikens kommun, Region Gävleborg.

Värmland spanar

Region Värmlands forum för inspiration och omvärldsanalys.

***Resultat:** Det totala antalet deltagare på konferenserna har uppgått till ca 800 personer, vilket gett KKN brett kontaktnät av kreatörer, politiker och tjänstemän som grund för vidare arbete. I samband med samtliga konferenser har tidningsartiklar publicerats både före och efteråt.*

Talare i andras aktiviteter

Projektpersonalen har anlitats vid minst ett trettiotal tillfällen i andras aktiviteter för att berätta om kulturella och kreativa näringar och det regionala arbetet. Minst 150 enskilda samtal har genomförts på lokal, regional och nationell nivå, med representanter för offentlig sektor, privat näringsliv, högskola/universitet, organisationer och andra verksamheter inom både kultur och näringsliv.

Anpassning och skapande av nya modeller för tillväxt inom kulturella och kreativa näringar

Kommundialoger

Läs mer under rubriken: Ökad kunskap om kulturella och kreativa näringar för dem som arbetar med tillväxtfrågor och kultur, s 12.

Kreativa kluster

Kluster är ett framgångsrikt sätt för företag att samarbeta. Inom kreativa näringar är kluster än så länge mindre förekommande. KKN har låtit göra en fallstudie utifrån tre kreativa kluster, för att se hur man kan bygga kluster inom kreativa näringar. Arbetet har skett i samarbete med Boom-Town.

***Resultat:** En rapport med övergripande analys har färdigställts av Inno-group.*

Postproduktion av film

Ett annat arbete med kreativa kluster har skett i Gävleborg där KKN bidragit med process-stöd för att forma en satsning inom postproduktion av film. Utifrån ett antal idémöten genomfördes först en tankesmedja med relevanta aktörer. Utifrån resultatet i tankesmedjan formulerades ett uppdrag till en förstudie som sedan resulterade i en projektansökan.

Resultat: "Den ideella föreningen *the Galaxy of PostProduction* finansieras av den europeiska regionalfonderna, Region Gävleborg, många kommuner och programpengar från Tillväxtverkets satsning på de kulturella och kreativa näringarna. Satsningen ska utveckla regionen till ett innovativt centrum för postproduktion av film och digitala medier.

Business in event

Event är en växande del av upplevelsenäringarna. En förstudie om hur de kan utvecklas och öka sin omsättning genom digitalisering, har genomförts av KKN Dalarna.

Resultat: Fyra stora eventaktörer har bildat nätverket "Dalaevent" en ideell förening, som förutom nätverkande har en digital plattform på sin agenda.

Samskapande av värden

Studie om samskapande av värdeerbjudanden. KKN Värmland var idégivare till en delstudie inom ett doktorandarbete vid CTF kring kundupplevelser, Samskapande av värdeerbjudanden. Målet med studien är att bidra till forskningen inom tjänstemarknadsföring och affärsmodeller för att ta fram innehåll till verktyg för tillämpning av forskningsresultaten inom KKN- näringar.

Modell A

Satsningen handlar om att undersöka hur kulturen är en resurs som kan öka Arvikas möjligheter till utveckling, – en studie i att i Arvika söka efter synergier mellan besöksnäring kultur och näringsliv.

Resultat: Rapport klar feb 2011. Arbetet med Modell A fördjupas i nytt projekt inom ramen för det nationella handlingsprogrammet, Modell A next level.

Kontakt sökes: Ett år i affärsnätverket BNI

För att undersöka vad som sker i mötet mellan företag från de kulturella och kreativa näringarna och mer "traditionella" företagare bjöd KKN Gävleborg in till ett pilotprojekt tillsammans med BNI Hudiksvall. Konstnären Malin Blom och filmaren Åsa M Eriksson, som båda var skeptiska från början, nappade på erbjudandet om att bli testpiloter i BNI och berättar i filmen som dokumenterar projektet om hur detta år utvecklats dem som företagare och personer.

Resultat: Deltagarnas upplevelse dokumenterades via film. Deltagande kreatörer har ökat sin försäljning.

Exemplet Bridget

En av de många frågor vi tittat på inom projektet är hur nya tjänster inom kulturella och kreativa näringar kan skapas och möta behov hos andra branscher och delar av samhället. I projekt Bridget (genomfördes 2010 i samverkan mellan Länsstyrelsen, Högskolan i Gävle, Gävleborgs Folkteater) möttes kvalitativa konstnärliga, pedagogiska och entreprenöriella metoder och processer. KKN Gävleborg har drivit en kunskapande process i spåren av projekt Bridget flera idémöten, en tankesmedja och en rapport har blivit resultatet. Erfarenheterna från Projekt Bridget är intressanta på många sätt, både ur ledarskapsperspektiv och som en interdisciplinär metod att utveckla människor, företag, organisationer. Det finns en stor potential för aktörer från de kulturella och kreativa näringarna, inte minst konstformerna eller det man brukar kalla "kärnkulturen" (och ett behov av dess kompetens, metoder, processer) i arbetet för en hållbar utveckling, attraktionskraft, hälsa mm.

Resultat: En rapport har tagits fram, som kommer att utgöra underlag för fortsatt arbete med den här metoden som utvecklar företagande, ledarskap mm.

Socialt företagande

KKN Dalarna undersöker tillsammans med Coompanion och Arbetsförmedlingen möjligheterna med att starta socialt företag för långtidsarbetslösa kulturarbetare.

Resultat: Pågående arbete som drivs vidare i nytt projekt.

Ökat samarbete mellan kulturella och kreativa näringar, offentlig sektor och övrigt näringsliv

Kontakt sökes: Ett år i affärsnätverket BNI, Projekt Bridget och Modell A

Läs mer under rubriken: Anpassning av modeller och skapande av nya modeller för tillväxt inom kulturella och kreativa näringar, s 14-15.

Kreatörer till styrelser

KKN Värmland har gett två kreatörer möjlighet att genomgå utbildning till att verka som styrelseledamöter i bolag och verksamheter.

Resultat: Bägge kreatörerna har tagit plats i styrelser.

Berätta – berättarfestival i Sunne

Workshops där KKN Värmland varit delaktig för att kommunens näringsliv, offentlig sektor och kultur skulle hitta former för att tillsammans skapa en berättarfestival.

Resultat: En berättarfestival är planerad till sommaren 2012.

VILDA

Nytt koncept Mat-hantverk-arrangemang - Läns-hems-löjden, Kil Innovation Food Arena, Husmansbord Värmland och KKN Värmland.

Kreativa Falun

I två work-shops med deltagare från offentlig sektor, kultur, privat näringsliv, utbildning och ideella sektorn, arbetade man för att utforska hur Falun skulle kunna utvecklas med hjälp av kultur/kreativitet.

Resultat: Arbetet resulterade i en handlingsplan som började effektiviseras hösten 2010, och arbetsmetoden och resultatet har dokumenterats och spridits. Bieffekt: Falu kommun och KKN initierade affärsutvecklingsprogrammet "Företagandets Konst" riktat till kvinnor inom kultursektorn. Konsultfirman Hagman Bredmar var projektägare. De ämnar fortsätta med flera seminarierier kring "Företagandets Konst" inom ramen för programmet "Främja Kvinnors företagande."

Kreativa Älvdalen

Påbörjat arbete mellan kommunen, privat näringsliv och föreningsliv för att med hjälp av kultur och upplevelser öka ortens attraktivitet. KKN Dalarna deltar i processen.

Resultat: Arbetet fortsätter i nytt projekt.

Värmland spanar

Rätt plats för ett gott liv och bra affärer?

Initiativtagare KKN Värmland, Attraktiva Värmland och Handelskammaren.
Region Värmlands forum för inspiration och omvärldsanalys.

Lekplats

Ett samarbete mellan Värmlandsteatern, Karlstads kommun och KKN och Region Värmland där kultur och näringsliv förenades. Idén kommer från Riksteatern, och det var deras koncept man genomförde i Karlstad. Det kom 400 personer till 2 föreställningar o ca 50 kreatörer inom KKN deltog.

Samtliga genomförda konferenser

Har bidragit till ökade kontaktytor mellan kultur/offentligsektor/Övrigt näringsliv.

Ökad kunskap om entreprenörskap hos kulturverksamma

Affärsdesign KKN

Läs mer under rubriken: Tillgång till kapital och tillgång till företagsrådgivning, s 11.

Behovsinventering hos företagare inom kulturella & kreativa näringar

CA 450 enkäter skickades ut till kulturella & kreativa företagare i Dalarna, varav vi mottog 120 svar. Personerna fick besvara frågor om sitt företagande, t ex sysselsättningsgrad, verksamhetsområde, omsättning, utvecklingsbehov etc.

Resultat: Svaren resulterade i ett underlag som hjälper KKN att peka ut vilka insatser som bör göras - bland annat inom marknadsföring och ekonomi.

Företagandets Konst

Seminarie serie för företagarkvinnor inom kultur i Dalarna genomfördes hösten 2010. 15 kvinnor deltog. Konsultfirman Hagman & Bredmar Kompetensutveckling AB var projektansvariga och Företagandets Konst skedde inom ramen för det nationella programmet Främja kvinnors företagande. Region Dalarna och Falu Näringslivsenhet initierade seminarieserien.

Resultat: Svaren visade att en majoritet bade stor nytta av nätverket (de andra deltagarna). Hälften bade haft direkt nytta av den i sin affärsverksamhet. Ett fåtal bade fått högre omsättning eller utvecklat nya produkter/ tjänster efteråt.

Seminarium- Against Fear

I samarbete med Länsstyrelsen, Högskolan i Gävle, Coompanion, Etablera och Drivhuset, arrangerade KKN Gävleborg ett seminarium som satte nyföretagande och kulturella och kreativa näringar i fokus. 100 deltagare.

Kreativt entreprenörskap i Leksand

Folkhögskoleutbildning med/,för kreatörer som företagare där KKN Dalarna bidragit i samtal om entreprenörskap.

Verksamt.se musikerguide

En grupp studenter inom Musikproduktion på Högskolan Dalarna har i samarbete med KKN Dalarna och Tillväxtverket, utvärderat verktyget som tagits fram av Tillväxtverket för framtida musikentreprenörer på Verksamt.se. Hälften av studenterna uppgav att de har eller kommer att starta företag, vilket är en markant ökning mot tidigare år. Ett möjligt resultat av att deras arbete med Verksamt.se inleddes tidigt under varen, så att tankarna på entreprenörskap fick gro.

Nätverk för kulturentreprenörer

KKN har inte sett det som primärt mål att skapa nya nätverk, däremot vara ett stöd i befintliga, där det efterfrågats. Vi har också haft möjlighet att vara med och samordna möten, när aktörer önskat. I flera av våra aktiviteter som konferenser, work-shops etc. har nätverk och samarbeten uppstått naturligt.

Kommundialoger, Dalaevent och Postproduktion av film- the Galaxy of PostProduction

Läs mer under rubriken: Ökad kunskap om kulturella och kreativa näringar för dem som arbetar med tillväxtfrågor och kultur, s 12-14.

Hälsike händer

Hälsike händer är ett regionalt nätverk av konstnärer och konsthantverkare. Som ett led i att synliggöra och stärka nätverket finansierade KKN Gävleborg katalogen till deras årliga utställning, som sommaren 2011 ägde rum i Axmar Hytta.

Kulturentreprenörens nätverk- en undersökning av struktur och värdeutbyte

Av Malin Abrahamsson på uppdrag av KKN Värmland. ”Hur karaktäriseras kulturentreprenörers nätverk? ”Sju personer från sju olika yrken inom kulturella & kreativa näringar har djupintervjuats och en kartläggning av deras nätverk har tagits fram utifrån ett FUNK(O) perspektiv. (Info FUNK(O) s 7)

Resultat: Grund för ett brett kontaktnät i vidare arbete med kulturföretagare i Värmland.

Culture Club

Idén bakom Culture Club var att regionala kreatörer och olika näringar möts för att utbyta erfarenheter och idéer under avslappnade former i en skön miljö. Samarr: Dans i Värmland, Film i Värmland, Innovation Music Network, KKN Värmland och restaurang Båten.

Magasinet Falun

Arena och mötesplats i Falun för kreatörer och andra som KKN Dalarna samarbetar med kring att undersöka förutsättningar och behov inom berörda näringsgrenar.

Resultat: Samarbete i nytt projekt.

Dalasmak- Slowfood

Nätverket DalaSmak och Slow Food i Dalarna – KKN har samarbetat med länsstyrelsen kring att undersöka förutsättningar och behov inom berörda näringsgrenar.

Resultat: Länsstyrelsen driver projektet vidare.

Utbildningar inom områden som kan främja entreprenörskap inom kulturella och kreativa näringar

Högskolan Dalarna "Konstens betydelse för hälsa"

KKN var med och initierade en förstudie om konst och hälsa, som genomfördes av Högskolan Dalarna. KKN:s ingång i förstudiearbetet var att fokusera på den breddade arbets- och entreprenörsmarknad som ges om konst tillämpas som resurs i hälsoarbete.

Resultat: Förstudien har resulterat i en 10 HP kurs på Högskolan Dalarna, med start oktober 2011.

Ung företagsamhet

På gymnasiet har eleverna möjlighet att få kunskap om företagande, genom Ung företagsamhet, som innebär att man startar, driver och lägger ner ett företag under skoltiden. De flesta gymnasieprogram erbjuder möjligheten att driva UF företag, men inte estetiska programmet. KKN Dalarna och Gävleborg för samtal med ansvariga angående möjligheten att införa UF på estetiska programmet.

Resultat: Arbetet fortsätter i nytt projekt.

Karlstad universitet managementutbildning

KKN Värmlands diskussion om möjlighet att starta en management-utbildning. Utbildning för agenter och mellanhänder inom kultur/kreativa näringar saknas. En sådan utbildning skulle öka professionalismen för de kulturella och kreativa näringarna och ger på sikt ökad hållbarhet hos företagen.

Salander i rutan

Filmklipparen Håkan Karlsson i Kilafors är en av grundarna till HAWC International AB. Företaget revolutionerar nu filmbranschen med ett eget system för filmklippning. Sex Wallanderfilmer och den sista av filmerna i Millenniumtrilogin är exempel på filmer som klippts i Kilafors med hjälp av HAWC. Foto: Torbjörn Bergkvist

Publikationer – i trycksaker och filmer

Som ett led i kunskapsöverföring inom och utanför projektet har vi tagit fram ett antal skrifter. Vår förhoppning är att de kan vara en källa till kunskap och inspiration för alla som arbetar för att utveckla kulturella och kreativa näringar. De flesta dokument finns som PDF på <http://www.regiondalarna.se/Verksamhet/Vara-projekt/Kreativa-naringar/> för övriga anges fotnot. Tryckt format kan beställas genom maria.osth@regiondalarna.se om inte annat anges.

Slutrapport- Att fläta en näverkorg

En övergripande sammanställning av de aktiviteter som gjorts i KKN, med fokus på uppnådda resultat. Finns som PDF och tryckt format.

Projektutvärdering Dalarnas Forskningsråd

”Ett projekt i syfte att stärka kulturella och kreativa näringar” Orientering om KKN-projektets inriktning och genomförande. Av Elisabeth Ahnberg Dalarnas Forskningsråd. Finns som PDF och tryckt format.

Tänka- Göra- Reflektera

Intervjuer av Gunilla Kindstrand. Hur ser en modern projektledarroll ut? Hur skapar man förutsättningar för samhandling, förnyelse och "ett göra" bortom ideologisk retorik, detaljerade redovisningskrav och byråkratiska strukturer? Tänka-Göra-Reflektera blev vår metod. En redaktör, en byråkrat, en designer, en musiker, en regissör. Här är våra reflektioner. Boken finns i begränsad tryckt upplaga och kan beställas, finns även som PDF.

En översikt i siffror av kulturella och kreativa näringar i Dalarnas, Gävleborgs, och Värmlands län

En trycksak som samlade statistik om kulturella och kreativa näringar i Dalarna och Gävleborg, samt Värmland. Finns som PDF och tryckt format.

Gungor & Karuseller ³

Den här rapporten som Tobias Nielsén och Emma Stenström skrivit tecknar en introducerande bild till de branscher som tillsammans har börjat benämnas kulturella och kreativa näringar. Togs fram inför första seminariet i Framtidens företagande.

Finansieringsguide-Money, money, money

En sammanställning om finansieringsmöjligheter för kulturella och kreativa företag och projekt. Finns som PDF och tryckt format.

De kulturella och kreativa näringarna i Gävleborg – ”en potential för tillväxt och attraktionskraft.”

Vilka förutsättningar har vi i Gävleborg? Hur många är verksamma inom de kulturella och kreativa näringarna? Vilka branscher är störst? Utifrån ett statistiskt underlag, dialogmöten med kommunerna och intervjuer med ett antal företagare togs denna rapport fram i början av projektet. Bilaga: En översikt i siffror av Kulturella och Kreativa Näringar i Dalarnas, Gävleborgs och Värmlands län.

Rapport Modell A⁴

Rapport från en process i skärningspunkterna mellan kultur, besöksnäring, näringsliv med syfte att bidra till att forma Arvikas framtid med kulturen som en motor för utveckling.

Konst som vinstmotor

Av Linda Nordfors. Denna rapport togs fram inom ramarna för Framtidens företagande II. Rapporten inleds med en del som heter "De kallar oss kulturföretagare" som handlar om vad som är unikt för en företagare inom de kulturella och kreativa näringarna. Den andra delen "Brandism som affärsidé för framtidens företagande" handlar om varumärkesbyggande konst, vad det är och hur det kan skapa affärsmöjligheter. Fyra fallgropar och fyra framgångsfaktorer. Rapporten avslutas med ett humoristiskt kulturspråkslexikon.

³ <http://www.kulturekonomi.se> (även tryckt format via maria.osth@regiondalarna.se)

⁴ <http://www.regionvarmland.se/node/5015>

Brandism - från beställarens horisont⁵

Av Linda Nordfors som en uppföljning av rapporten "Konst som vinstmotor" har KKN Gävleborg tillsammans med KKN Dalarna kompletterat rapportbiblioteket med ytterligare en rapport som belyser samma tema men ur beställarens perspektiv.

Exemplet Bridget⁶

Av Kerstin Bragby, Högskolan i Gävle. Frågan den här rapporten fördjupar sig i är inte vad vi kan göra för att skapa förutsättningar för hållbar utveckling, förändring och innovation, utan hur vi kan göra det. Det visar sig att konstnärliga, pedagogiska, och vetenskapliga tillvägagångssätt, som sätter de kulturella och kreativa näringarna i ett långsiktigt sammanhang, erbjuder en rad intressanta svar på den frågan.

Freluga Trädgårdsscen - Ett sommarparadis och en affärsidé

Under de år som KKN Gävleborg verkat har en stark aktör klivit fram som arrangör av sommarkonserter i en liten by i Bollnäs kommun. Tre syskon driver tillsammans Freluga Trädgårdsscen med verksamhet under sommaren. Bollnäs kommun och KKN Gävleborg har givit dem i uppdrag att beskriva sin väg till framgång och vilka steg de tror varit avgörande och hur de byggt sin verksamhet.

KKN har publicerat ett antal rapporter och skrifter som kan vara en källa för kunskap och inspiration för de som arbetar med kulturella och kreativa näringar.

Foto: Theresia Holmstedt Jensen

En konstnär och en filmare berättar - ett år med affärsnätverket BNI

Dokumentation av pilotprojektet "Kontakt sökes" som drivits av KKN Gävleborg samt BNI Hudiksvall. För att undersöka vad som sker i mötet mellan företag från de kulturella och kreativa näringarna och mer "traditionella" företagare bjöd vi in till ett pilotprojekt i Hudiksvall. Konstnären Malin Blom och filmaren Åsa M Eriksson som båda var skeptiska från början nappade på erbjudandet om att bli testpiloter och berättar i den här filmen om hur det utvecklade dem som företagare och personer. Det blev ett år där fördomar kom på skam, många affärskontakter knöts och nya idéer föddes.

Film om Berättarfestivalen⁷

Läs mer om berättarfestivalen s 15

Filmer från KNUFF⁸

Läs mer om KNUFF s 13

⁵ <http://www.regiongavleborg.se/1/verksamhet/naringslivsfragor/kkn-gavleborg.html> eller via charlotta.netsman@regiongavleborg.se

⁶ <http://www.regiongavleborg.se/1/verksamhet/naringslivsfragor/kkn-gavleborg.html> eller via charlotta.netsman@regiongavleborg.se

⁷ <http://www.regionvarmland.se/vi-arbetar-med/kultur-folkbildning/kulturella-kreativa-naringar/aktuellt/kkn-aktuellt>

Övriga insatser

Genus & Mångfaldsworkshop

I januari 2011 genomfördes workshopen: Hur blir konsten och kulturen bättre på Jämställdhet & Mångfald? Projekt som genomförs med medel från EU ska ha jämställdhets- och mångfaldsperspektiv.

KKN arbetade aktivt med detta genom en workshop där olika publika verksamheter inom kulturella och kreativa näringar fanns representerade. Vanja Hermele, genusvetare med särskilt fokus på scen- och filmkonst och Ola Öhlin, konstnär med stor erfarenhet av att arbeta med projekt inom mångkultur, var dagens föreläsare.

De visade att det är illa ställt med både jämställdhet och mångfald i Kultursverige. Som Ola Öhlin uttryckte det: ”Svensk kultur har en förmåga att bara se sin egen kultur; svenska konstnärer ställer ut i Sverige, utländska konstnärer ställer ut i hela världen”

***Resultat:** Deltagarna skapade en enkel verktygslåda i sex punkter för en medveten genus och mångfaldsinriktning i det publika arbetet.*

Internationella kontakter

Arbete med kreativa näringar sker i de flesta länder i EU; att ha kännedom om vad som pågår och erfarenhetsutbyten är en viktig del.

Newcastle

Storbritannien är ett föregångsland vad gäller kreativa näringar. Projektledningen deltog i maj 2010 i ”Thinking digital”- en konferens i Newcastle UK, om digitala medier. Samtidigt fick vi inblick i det lyckade arbetet som skett i Newcastle för att utveckla staden genom kreativa näringar.

***Resultat:** Business in event, där deltagarna sedermera bildade Dalaevent, fick sin inriktning av utveckling via digital media, genom konferensen i Newcastle. Värmland har gjort ytterligare en studieresa till Newcastle och man har nu inlett ett fördjupat samarbete.*

I förgrunden syns Baltic Centre for Contemporary Art i Newcastle och strax bakom ligger konserthallen The Sage Gateshead som är både en livemusikscen och ett centrum för musikutbildning.

⁸ <http://www.regionvarmland.se/vi-arbetar-med/kultur-folkbildning/kulturella-kreativa-naringar/filmer-fran-knuff/filmer-fran-knuff>

Övriga insatser

Estland

Vid två tillfällen har projektledningen inbjudits till erfarenhetsutbyten med Estland.

***Resultat:** Vi har fått goda kontakter i de baltiska staterna vilket är mycket viktigt för framtida EU samarbeten.*

Belgien/EU:

Projektledningen har deltagit i erfarenhetsutbyten kring de kreativa näringarna i EU.

***Resultat:** Kunskapsförhöjning och kontakter.*

Polen

Deltagande i klusternetverket Create.

Tyskland

Möte med Mannheim Music Network.

***Resultat Polen, Tyskland:** Nätverk, kunskapsförhöjning kring kreativa kluster. Mannheim utgjorde sedermera en av tre fallstudier i rapporten om kreativa kluster.*

På seminariet Money, money, money, Tällberg mars 2011 kunde deltagarna bli lyssna till musik av Malin Foxdal.
Foto: Peter Bjöns

Projektpersonal:

David Lindeby, proj.led
david.lindeby@regionvarmland.se

Anna Beminge-Linde, proj.led
anna.beminge.linde@regiongavleborg.se

Charlotta Netsman, proj.led
charlotta.netsman@regiongavleborg.se

Theresia HolmstedtJensen, koordinator
(även proj.ledare Dalarna from 2011)
theresia@regiondalarna.se

Maria Östh, assistent KKN Dalarna
maria.osth@regiondalarna.se

